

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Mark 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 ft.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési fölhívás

a

„Székely Hirlap“

negyedik év folyamának

utolsó évnegyedére.

A jelen új évnegyed küszöbén fölkérjük apunk azon tisztelt előfizetőit, a kiknek előfizetése a múlt hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani s becses körükben terjeszteni sziveskedjenek.

Nem tartjuk szükségesnek lapunk ezutáni működéséről új programmot kiadni, mivel az a régi marad. Küzdeni fogunk ezután is a Deák-párt zászlója alatt, küzdeni fogunk Erdély, különösen a székelyföld specialis érdekei mellett; küzdeni fogunk ildomos fegyverrel az unionnak mielőbbi megtestesítése mellett.

Lapunknak élénkké és változatossá tételét ezután is legelső kötelességünknek fogjuk tartani; s hogy ezt annál sikeresebben megoldhassuk, felkérjük bérczes kis hazánk lelkes fiait, hogy becses közreműködésükkel jövőre is támogatni sziveskedjenek.

Előfizetési ár: évnegyedre 1 ft 50 kr, a „Jogász-Egylet“ tisztelt tagjainak 1 ft. Az előfizetési pénz a kiadó hivatalhoz: Wittich József könyvkereskedésébe küldendő.

A szerkesztőség.

Maros-Vásárhely oct. 15.

Relinquendum etiam rumoribus tempus, quo senescant.

Tacit. Ann. II. 77.

B. Sennyey Pál beszéde, melyet folyó 7-én a felirat [tárgyában] mondott, elbűvölte, pártkülönség nélkül, az egész közönséget.

Es ezen rendkívüli hatás legkevésbé se lehet feltűnő.

Az egész beszédben nincs egyetlen minden-napi gondolat, sőt vannak oly nézetek abban, melyek b. Sennyeyt eddig nem ismert szellemi nagyságban mutatják be a polgárosodott világnak. Ő valóban, mint a sas, magasról és tisztán lát.

Hozzájárult még a remek beszédhez, b. Sennyey tekintélyes multja, feledhetlen jelleme,

Az elragadó előadást azért nem kívánjuk itt szándékosan fel- és megemlíteni, mert mi, higgadt vérrel, a szónokról, ha még oly magával ragadó is, azt tartjuk, hogy: „Tout ce, qu' il (l'orateur) fait, ce, qu' il dit, qu' il remue dane l' humanité, passions, principes intéréts passaserr, cont cela n' est pas durable.“*)

Mi hát az ékesenszóló előadást örömezt hallgatjuk, de az elmondott elvnl fogva, az által félrevezettetni egy perczig se engedjük magunkat.

Meglehet, hogy e tekintetben az előhaladt életkor is megteszi a magáét.

Azonban az ily rendkívüli beszédek után jó egy keveset szünetelni, hogy senescant, s az-

*) Lamertine, Voyage en orient.

után venni bonczkés alá, mert így a bíráló ép úgy, mint maga az olvasó közönség, az elmondottakat a józan ész mérlegével higgadtan latolhatják.

Általában, a sok észszel, mély belátással gazdag szónok ezen beszédében azt a tetemes fogyatkozást találjuk, hogy abban hiányzik az érzés. Mi részünkről, az egész beszédben nem találunk egyetlen eszmét, mely hazafiúi meleg szívből fakadt volna. Még az a passus is, mely a kiegyezést ex thesi taglalja és méltányolja, mely egyébiránt a beszéd egyik fénypontja, a sziv tudta és részvéte nélkül van — egyébiránt eszesen — szerkesztve s csinosan formulázva. Pedig az 1867-beli kiegyezés ép úgy a szeretet, mint a józan megfontolás műve, s ugyan ezen alapon számíthat állandó fennmaradásra.

És már ekkor, ha igaz, a mit Lamartine mond: az ember csak azt érti jól, a mit érez, akkor mi azt hisszük, hogy a nemes báró, fennforgó beszéde után ítélve, nem egészen helyesen fogta fel s ítéli jelen politikai állásunkat és viszonyainkat; különben a kiegyezés művéről sokkal határozottabban és több melegséggel nyilatkozott volna. S miután az utóbbi, a melegség, ezen — előttünk felette érdekes, hogy ne mondjuk: döntő — nyilatkozatból merőben hiányzik, ez az eléggé nem sajnálható defectus az, mely minket elhatározott: a nemes bárót nem számíthatni a Deák-párt határozott emberének nem tekinteni.

Ez pedig kár, tetemes kár mind a pártra, mind a nemes báró nézve.

Ugyanis: a nemes báró az általunk kiemelt passusban ezt mondta: „Abban az egyben azonban, hogy a kiegyezés műve, a mely végett vetett a kényuralommal, és véget vetett a forradalom esélyeinek, mely a nemzetet a bizonytalanság veszélyeitől megmentette, az alkotmányos működést lehetővé legalább oly mérvben, mint a melyben azzal annak előtte nem birtunk; hogy — mondom — e kiegyezés s ezzel hazánk sorsa újabb experimentatiók veszélyeinek ki ne tétesék, abban meg vagyok győződve, a hazánk tulajdon nagy többsége a közérzület főszülya mivelünk van.“

De ennyit el is kelle mondania a nemes bárónak már conservatív természetéből kifolyólag; ennyit el kelle ismernie a kibékülés nagy művéről, ha csak az egész civilizált világ e tekintetbeni elismerésével magát szembeállítani nem akarta. Hanem ebből a Deák Ferencz boldogító nagy műve iránt semmi legkissebb meleg ragaszkodás ki nem sugárzik. Ez nem valami olyan szívből folyó manifestáció, mely képes lenne bár kit is határozottan meggyőzni arról, hogy báró Sennyey Pál ma már szívből lélekben a kiegyezés híve. A nemes báró csak annyit mondott el ezen eléggé nem áldható műről, hogy minő rosszakat, veszélyeket szüntetett be, s az alkotmányos életet mily virágzó jóllétnek s minden tekintetbeni biztonságnak benn, s mily erkölcsi tekintetnek s anyagi hitelnek künn, lett szülő anyja, arról egyetlen, egy szóval se emlékezett meg.

S a meleg határozottság helyett ezen hideg határozatlanságnak mi lön egyebek közt rögtöni eredménye.

A Deák-párt nem tekinti határozottan magáénak. A bal mind két párt reméli a nemes báróval coquetirozhatni. A „Neue freie Presse“ a birodalom, sőt egész Európa egyik legolvasottabb lapja, october 9--diki reggeli számában, a fennforgó beszédnek egy egész cikkét szentelve, ebben a nemes bárót „nackensteif Aristocrat“-nak nevezi, kimondja, és ez már kimondja határozottan, hogy: „Das Auftreten Sennyey-s ist das Zeichen tür das Vorhandenseyn eines Netzes welches die Reaction über die ganze Monarchie werfen möchte.“

Ily eredmény elég biznyságul szolgálhat a végre, hogy bárkit is teljesen meggyőzzön arról, mikép a tiszta határozottság hiányát bármily ragyagó ész, elragadó szónoklás nem képes oda pótolni egészíteni ki, hogy aztán a mivelt halgató és olvasó közönség a fényesen masquirozott inispuasit jól színezett valódi nyilatkozatnak vehesse. A nemes báró mikép egész beszédéből kiolvasható, minden párt felett álló függetlenségben akarta magát a háznak bemutatni. tette pedig ezt mégis úgy, hogy. a mi hitünk szerint jövődre való mély számítással, bizonyos rész Deák-párti szint is kölcsönözött,

S mi lett egy ily eljárás következménye, B. Sennyey Pálnak genieje, cultus egész valója szeplőtlen multja el lön ismerve, de ő mégis minden párton kívül, avagy fejl, a hogy inkább tetszik, de egy magára maradt.

És ez tekintettel a mostani képviselőház alkotrészeire, másképp nem is történhetett.

B. Sennyey Pál évek husszu során át változás nélkül oly egyformán alconservatív volt, hogy a szokás nálla e részben természeté vált. Az pedig meg vagy on írva classice, hogy „Naturám si furiá expellus, tamen usque recuria“ s miután, mi azt hisszük hogy ma már nem áll lélektanilag hatalmában b. Sennyeynek az alconservatív természetet következtetni. s ily természettel ez időben a törvényhozó testületben egy maga bir, ily körülmények közt a nemes báró egy párthoz is, mint Leib und Sele“ nem tarthatik.

A beszéd főbb ponjait részletezni legközelebbi cikkünk számára tartjuk fenn.

Dobolyi Sándor.

Országgyűlés.

September 24.

Elnökök: Bittó István.

Stanescu Imre interpellálja a kereskedelmi minis-tert, miért használtatik a posta és távírdai hivatalos nyomtatványainál stb. a magyar nyelv mellett a émet is.

Interpellálja továbbá a belügyminis-tert egy állítólagos magában jogsérelem (Dezső Ádám) ügyében.

Györffy Gyula a beteg Gubody Sándor nevében ad be egy talált csomagot, mely b. Wodianer Albert választása ellen beadott kérvényt, 22 eredeti okmányt és egy 1000 fortról szóló nyugtát tartalmaz. Ő nem érezte magát hivatva utána járni, hogy ki ezen érdemtelen tagja

a bíráló bizottságnak, ki oly ismeretes gonddal őrködött a reá bízott irományok fölött, ő azokat csak egyszerűen beterjeszti.

Kvassy László a III. bíráló bizottság tagja csodálja, hogy miért járt el az ügyben ilyképen, mikor sokkal egyszerűbb lett volna neki visszaadni az általa elveszett irományokat, a miről különben nem tehet, mert megsehetik ez akárkin, de miről a város kapitánya úgy, mint az egész ház is tudott; a bíráló bizottságnak különben nem volt szüksége olyannyira ezen okiratokra, minthogy azok hiteles másolatban megvannak, és a bizottság ezek alapján már is határozott. Bejelenti egyszersmind a bizottság határozatait, melyek szerint Molnár Aladár, Bakcsi Ferencz, Szentpál Jenő és Wodianer Albert b. igazoltattak. Dörr Samu németül szerkesztett jegyzőkönyve ellen pedig ezen észrevétele van a bizottságnak, hogy Dörr Samu most ugyan igazoltatik, jövőre azonban oda őhajtja a ház által a belügyministert utasíttatni, hogy a nemzetiségű törvényhatóságokat az 1868. évi XLIV. tcz. szigorú megtartására kötelezze.

Ghyey Kálmán azon megjegyzésére, hogy a házszabályok értelmében, csak a bíráló bizottság elnöke nyújthatja be a jelentést.

Kvassy László azon fölvilágosítást adja, hogy mintán a bizottság elnöke Vodianer Béla, ki a bizotthoz utasított b. Wodianer Alberttel rokonságban van, ez az eset tárgyalásától önkényt visszalépett és más bizottsági tag vett részt a tárgyalásnál; tehát ő bizotth meg a jelentés beterjesztésével.

Simonyi Lajos b.: Habár vissza is lépett Wodianer Béla az elnökségről, Kvassy mint jegyző, nem adhatja be a jelentést, ha nem az, ki akkor elnökölt.

Kvassy László azon megjegyzésére, hogy a mult országgyűlésen is terjesztett be sokszor jelentést ilyképen minden ellenvetés nélkül és Tisza Kálmán azon kijelentésére, hogy csodálja, mikép tarthatja Kvassy a házszabályokat is csekélységnek, melyeket megtartani nem kell, elhatározott, hogy e jelentés most nem fogadtatik el, hanem terjeszse be legközelebb az elnök.

Muzsly Sándor jelenti, hogy a II. bíráló bizottság által gr. Batthányi Zsigmond szentgróthi, Nemes Péter mócsi, Toszt Gyula zóbori, Wächter Frigyes és Transchenfels Emil Brassó városi és Pólya József Léva-kerület képviselők véglegesen igazoltattak.

Tolnay Károly jelenti, hogy a VIII. bíráló bizottság által b. Baldácsy Antal Hevesmegye nánai, Zichy Imre gr. Sopronm. n.-baromi, Mangesius Károly új-egyházzsíki és Papp Gusztáv n.-szebeni képviselők végleg igazoltattak.

Szögyényi László jelenti, hogy az állandó igazoló bizottság Nugent Arthurt véglegesen, Lázár Ádám és Orbán Balázs képviselőket pedig 30 nap föntartása mellett igazolta.

Pulszky Ferenc benyújtja a válaszfölirati bizottság javaslatát.

A javaslatokat olvasóink más helyen találják.

Tisza Kálmán több elvokonával egyetértőleg szintén benyújt egy válaszfölirati javaslatot, kérvén annak kinyomatását és a másikkal együtt tárgyalását.

Simonyi Ernő jelenti, hogy a legközelebbi ülésen szintén fog beterjeszteni egy javaslatot.

Trifunác Sándor benyújt elvtársai nevében egy fölirati javaslatot, mely azonban nem olvastatott föl.

Ezután a tegnapi elfogadott törvényjavaslatok haramadszor fölolvastatván, az ülés fölcszlott.

Szept. 26.

Elnök: Bittó István.

Simonyi Ernő beterjeszti a negyvennyolcas párt felirati javaslatát.

Schwarz Gyula olvassa a Reformpárt felirati javaslatát.

Muzsly Sándor jelenti, hogy a VI. bizottság részéről Molnár Pál, Csernovics és Kemény István igazoltattak.

A VII. bíráló bizottság jelenti, hogy László Imre szentesvárosi képviselő igazoltatott.

Tolnay Károly jelenti, hogy a VIII. bíráló bizottság által Galgóczy Sándor és Házmán Ferencz képviselők igazoltattak.

Széll Kálmán a központi bizottság részéről beterjeszti a következő jelentéseket: az 1870. évben létesített előlegezési hitel-művelet költségeinek fedezéséről, a hadügyministernek 1871. évre engedélyezett 300,000 frtnyi póthitel Magyarországra eső részének fedezéséről az 1869-ik évi közügyi költségeknél a magyar korona országai által pótlólag fizetendő összeg fedezéséről, a m. kir. Ludovika-akadémia épületének átalakítására, felszerelésére és az intézet 1872. évi fentartására pótlólag megszavazott összegek fedezéséről, a végre a magyar-osztrák Lloyd nevű gőzhajóvállalattal a tengeri postaszállítás ellátása iránt kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törv. javaslat tárgyában.

Molnár Aladár mint előadó beadja a központi bizottság részéről a Németországgal kötött posta- és kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatra vonatkozó jelentést.

Következik a Ludovika-akadémia felállításáról szóló javaslat tárgyalása.

A ház általánosságban vita nélkül elfogadván a javaslatot, a részletes tárgyalásnál lényegtelen szócsere után a bizottság jelentését megszavazza.

Br. Sennyei Pál beszéde

a képviselőház oct 7-iki ülésén.

Sennyei Pál báró: T. ház! Legyen szabad mindekelőtt kijelentem, hogy ha netán valaki tőlem részletes program beszédet vár, az várakozásában csalatkozni fog. Igénytelen szerénységgel bevallom, hogy nekem nincs pártom, nincsenek külön céljaim, nincs külön programom, (Jobbfelől helyeslés.) A politika általános irányára nézve teljes határozottsággal csatlakoztam azon párthoz, melynek soraiban helyet foglaltam. (Éljenzés jobbfelől.)

Egyes kérdésekben vannak és lesznek határozott egyéni nézeteim és azokat minden alkalommal teljes nyíltsággal előadni kötelességemnek fogom tartani. (Élénk helyeslés.) Ha e díszes helyet egy más szintén díszes és tisztelre méltó helylyel felcseréltem, tettem ezt csupán azért, mert a politikai élyfolyás súlypontja kérdés nélkül e házban feküdvén itt őhajtottam a hazaszolgálatába érvényesíteni parányi erőmet, melylyel még birok: (Éljenzés jobbfelől.) ezen túl semmi célom, semmi más ambítióm nincs. Ennyit és talán már ez is sok volt igénytelen személyemet illetőleg.

Áttérve a napirenden levő tárgyra, mint e ház bizottságának tagja már a bizottságban is határozottan azon nézethen voltam, hogy külön fölemlítése mellett azon tárgyaknak, melyek természetüknél fogva külön említést igényelnek, válaszfölirati javaslatunk a lehetőleg általánosságban tartassék. Kivántam legelsőbben, mert őhajtandónak tartottam volna, hogy a felirati vita lehető röviden tartson. A haza jelen körülményei közt a legcélsze-

és Aegyptumot. A növények gyűjtése és vizsgálata mellett sokat foglalkozott még a nevezett országok faunájával. Kutatásainak eredményét egy utleírásban tette közzé, mely munkában látszik a gondos buvárkodás és szorgalom.

Követője volt a porosz: Melchior Wieland, ki Guilandinus név alatt ismeretes. Ez két évet (1559—1560) töltött Levanteba, (le levant = kelet: különösen a földközi tenger keleti partján levő tartományok,) hogy ennek florájával megismerkedhessék. Egy utazása alkalmával tengeri kalózok kezébe került, honnan megszabadulván, visszajött Európába és Pádovában tanár lett. Utazásaiban szerzett ismereteti soha közre nem bocsátotta s így tulajdonképpen a tudomány emelésére nem is tett semmit.

Wieland nyomdonkin járt, de több haszonnal az augsburgi Rauwolf Lénárt, ki 1573—1576-ig tartózkodott keleten és annak nagy részét be is utazta. Mintegy 513, Európában még ismeretlen, növényt gyűjtött egybe, melyeket a leideni könyvtárba tett le és ma is ott őriztetnek. Neháyat ezek közül lerajzoltatott és utleírásban közrebocsátotta. Az egésznek leírását később Gronovius kísérllette meg és adta ki Leidában 1755-ben.

Leghíresebb és egyszersmind legjelesebb volt azon utazok között, kik kelet növényeit vizsgálták: Prosper Alpinus, Marosticából a velencei területen. 1580-ban, Aegyptomba ment s három évi itt mulatása után visszajött Európába, hol Görögország, de főleg Kandia florája gyűjtése és vizsgálásával foglalkozott. Elődei közül egyszer versenyezhetett vele, szorgalom, beható vizsgálat és kitartásban. Innen műve is (Prosperi Alpini, De plantis Aegyptiliber, Venitiis, 1591) nem kevés hasznára volt a tudománynak.

rűbb program, melyet egyesek és a ház felállíthatnak, teljes odaadással megkezdeni a munkálkodást és konkrét téren megoldani mindazt, mit a haza tőlünk vár. (Jobbfelől helyeslés.)

De voltak ennél fontosabb, tovább terjedő őhajtásaim; ezek a pártok állására vonatkoznak. (Élénk felkiáltások. Halljuk!) És engedje meg a t. ház, ha én, mint a háznak új tagja, a ki a pártszenvendéyek túsájánál még illetve nem vagyok, e tekintetben egyéni nézetemet némely rövid vonásokban elmondani bátor leszek. (Élénk felkiáltások. Halljuk!)

Midőn a legközelebbi mult országgyűlés nagy ingerültség közt eloszlott és a pártok egymás közt, és mondhatnám, önmagukkal az ország pedig egy pártnak eljárásával sem volt megelégedve, teljesen előre lehetett látni, hogy a legközelebbi választások nagyszerű és óriási erőmegfeszítése mellett fognak lefolyni. Igazságtalanság volna ezért egyes államférfiut, vagy egyes pártot okozni. Vannak a nemzet életében pilanatok avagy átalakulások, az életbevágó kérdések megoldásának pilanatai azok, midőn az egyes pártokban a vágyak és aggályok ellenkező sugalma alatt annyira fellobban a pártszenvendély, hogy minden párt saját zászlójának győzelméhez köti a haza sorsát ellenfelének felülkerelkedésétől félti a haza bukását.

A pezsgő-erő természet szerű symptomája ez, melytől nem kell sem félni, sem megijedni (ált. helyeslés): sajnálni csak kinövéseit lehet és a tulzásokat. (Általános helyeslés.) És hazánkban, mint másutt is hasonló körülmények közt, különösen a legközelebbi választások alkalmával már-már oda jutottunk, hogy egymással küzdve, mi a parlamentariz rendszer természetében fekszik, a küzdelem már majdnem testvéri gyűlöletté vált, megtagadtuk egymástól a méltányosságot a jóhiszeműt (Fölkiáltások: fájdalom, igaz! sőt némelykor a becsületelt is, midőn egymás fölött politikai fölnyét akartunk nyerni, mi, ismétlem, az alkotm nyos élet természetében fekszik egymást vádolva, hogy ne mondjam gyalázva, majdnem oda vittük a dolgot, hogy a nemzetben már-már az intézmény iránti hit és bizalom is megingott (Felkiáltások: Igaz! Ugy van!)

Érezvén e veszélyt a haza, alig csilapultak le a választás mozgalmak, már is mutatkozott egy irányzat, az őhajtásnak egy neme: vajjon nem lehetne-e a pártok közt egy oly közeledést eszközölni, a megértésnek egy oly nemét, mely a gyűlölködésnek véget vessen? és mint ily mozgalmak időkben gyakran történik, némelyek az ellenkező extrémekbe mentek át. magán körökben, sőt hirlapokban már a pártok teljes kiegyezéséről, fusióról és csábitásról kezdtek beszélni, sőt némelyek, kik telán vérmes reményűek de hivatlanok e tárgyan eljárásokat is kezdtek intélni. (Derűtség balfelől.)

(Folyt. köv.)

Tordamegye felső kerülete oct. hó 1872

A „Székely Hirlap“ folyó évi 75-ik számában egy Péterlakáról datált cikk jelent meg az „Erdélyi hitellekkönyvekről“, melyben a cikkírója Bacsilla Elek, helyszínelő ur mély fájdalomba esik azért, hogy nemcsak a nép, hanem maguk a tisztviselők is ellenségei a hitellekkönyvek behozatalának; hogy egész községek léteznek, kik Bach-beamternek nezik a telekkönyv szerkesztése körül működő tisztviselőket, kik azért szállottak ki, hogy az adót felemeljék és a földet tagosítás alá felmérjék. és

Ezen munkán kívül később még irt egy másikatt kelet ritkább növényeiről, (De plantis exoticis) de melyet csak barátai és tisztelőinek küldött meg. Összes művei rézmetszetű ábrákkal iblustrálva 1627-ben Velenczében jelent meg.

Amerika felfedezésével kiszélesedett a tér a természetvizsgálók számára is. A sok kincs, mely onnan mindjárt kezdetben Európába vándorolt, megnyitotta az utat a kíváncsi és pénzsovár tömegnek. De a tudóst a csillogó érc nem elégítette ki. Ő szellemének élt és szellemi gazdagság után törekedett. Feladatunkhoz hiven csak a növénytan bajnokairól emlékezünk meg pár szóval.

(Folytatás köv.)

A bőr ápolása.

Baer W. után: Deák Gyula.

(Folyt. és vége.)

Magában Rómában a consulok és császárok vetelkedtek az ily nyilvános fürdők előállításában, hogy a népet magukhoz édesgessék. Az épületek gyakran óriási kiterjedésűek voltak, annyira, hogy ezen intézetek közül egyetlen sok holdnyi területet foglal el. A fürdőkön kívül voltak helyiségek a gymnastikai gyakorlatokra továbbá itt felolvasásokat, vitatkozásokat stb. is tartottak. A naponak egyik meghatározott órájában nyitva állott mindenki számára, úgy hogy maguknak legszegényebbeknek, valamint a rabszolgáknak is rendelkezésükre állott, melyről századokon keresztül nem egy uralkodó emlékszik.

Azt monják a vitézség a testi és szellemi erő, szóval a felsőség, melylyel a rómaiak a többi akkor ismert

TÁRCZA.

A növénytan története Linné koráig.

Ö. Szász Istvántól.

(Folytatás.)

A növénytan történetében a második időszak végéhez jutottunk. De még nem mondtunk el mindent. A ki figyelemmel kísérté azon férfiak munkálkodását, kiket rövid vázlatban ismertettünk, s kiknek Brunfelsen elkezdve egy hosszú sora fáradozott a természetvizsgálásával, az egyes növények összegyűjtésével: látni fogja, hogy ezeknek minden figyelmök Europa növényzetének megismerése volt irányozva és azon túl egyikök sem terjeszkedett. Találunk azonban lelkes férfiakat, kik a természet iránti szeretet által eltelve és vezéreltetve azon magasztos gondolattól, hogy minden tudománynak csak akkor és úgy van bece, ha igrkezőnk, mennyire erőnk engedi, annak előmozdítására mindent megtenni: elvándoroltak hazájuktól távol, más világrészben és vizsgáldtak s fáradságaikat több, kevesebb siker koronázta. Illik tehát ezek nevének is néhány sort szentelnünk.

Az ily utazók nagyobb része kezdetben csak oly növények összegyűjtésével foglalkozott melyeket Európából ismert. Ilyek valának némely orvos, fűszer és festő növények. Némelyek a Dioskorides által összeírt növényeket keresték más világrészben; de mindannyiának buvárkodása, nyereség volt a tudományos ismeretre nézve.

Első ezek körül ki keletre vándorolt: a franczia születésű Pierre Bellon Mansból ki 1546—1549-ig tett utazásai alatt beutazta Görögországot, Kisázsia, Syriát

a balhiedelem azért terjed, mert a nép vezetői a népet ámitják illetőleg a telekkönyvek ellen sat. s még pedig politikai szempontból.

Minthogy Bacilla Elek ur Tordamegye felső kerülete némely községeiben helyszínel, s minthogy cikkét is épen M.-Péterfaláról írja: ez okból azt kell hinnünk, hogy azon községek és népvezetők alatt, a melyekről megemlékezni kegyeskedik. — épen Tordamegye felső kerülete általa helyszíneli községeit érti! Ez okból vagyunk bátrak a tisztelt szerkesztőség engedelmével rövid megjegyzéseinket, a nevezett cikik említett részére megtenni.

Nem tudjuk egész biztonsággal mi idézhette elő helyszínelő ur fücsa panaszát, de azt határozottan tudjuk, hogy Tordamegye felső kerületében, egyetlen oly község sem létezik, a hol oly egyének ne lennének, a kik a hitel-telekkönyvek fontosságát már régóta ne hallották volna; és egyetlen község sem létezik, a hol a nép vezetői a telekkönyv fontosságát és hasznát a néppel megismertetni ne igyekeztek volna; tehát nem létezhetik itt egyetlen község sem, mely a hitel-telekkönyvek behozatalának ellensége lett volna. Hogy a nép közt minder új intézménnyel szembe szokott balhiedelem uralkodni, s hogy némely tudatlan ember balhiedelmét kidisputálni oly hamar nem lehet, az természetes; de egy két ember, vagy tíz is egy községben még nem teszen egy egész községet. Igen jól tudjuk mi azt, hogy a hitel, az anyagi jólét egyik nélkülözhetetlen alapja; biztos és olcsó hitel kútforrása pedig a hitel-telekkönyv.

Tordamegye felső kerületében minden intelligens ember pártkülönbség nélkül respectálja a magyar kormánynak, a hitel-telekkönyvek behozatalára vonatkozó üdvös intézkedéseit. Ez nem is lehet pártkérdés, mert hitelre mindenkinek szüksége lehet. Visszautasítjuk tehát azon vádat, melylyel Bacilla Elek ur Tordamegye felső kerületében, egész községeket sújtani szándékszik. Bámulatos dolog az is, hogy Bacilla Elek ur plane, mint a Deák-párt tagja, úgy fungál a „Székely Hírlap“-ban közrebesétott cikkében, holott jól általános tudat az, hogy ő a nép közt, mint szélső baloldali mindig a magas kormány ellen szokott debattirozni!

Végezetre azt írja cikkíró, hogy mindezeket azért írja, hogy jövőre a tisztviselők legalább a vendégszerető népet ne vezessék félre. Talán az a baj, hogy a nép nem volt elég vendégszerető?! Talán nem kísérté tyukkal, kaláccsal a telekkönyvező urat?! Az lehet, de már arra csakugyan egy tisztviselő sem erőszakolhatja a népet, hogy ha neki kedve nincs. Egyébaránt fontolja meg Bacilla ur, hogy ha ezután még ír, igazat írjon.

Többen.

Helyi dolgok.

— Folytatás. A Maros-Vásárhelyen létesítendő Székely árva leány ház részére adakoztak: 1. Székely-Udvarhelyi növeldeigazgatója Lakatos Pintye Károly ur asszony ivén: Báró Gamera Arthur 1 frt, Báró Gamera Gusztáv 1 frt, Novák Antalné 3 frt. Kábebb Antalné 2 frt, Vitályos Gergelyné 1 frt, Sebesi Albertné 1 frt, Bors Lázárné 1 frt, Gerich Adolfné 1 frt, Kassai Ignáczné 1 frt, Bencze Mártonné 1 frt, Szabó Károlyné 1 frt, Mária Kauts 2 frt, Özv: Gyergánffiné 2 frt, ügyvéd Kovács Jánosné 1 frt, Zakariás Józsefné 1 frt, Megyesi Anna 1 frt, Larenty Victoriné 1 frt, Valencziné 1 frt, Gergely Ferenczné 50 kr, Tibád Józsefné 1 frt, Lukácsfi Anna 50 kr, Antalfi Kristóf 50 kr, Fragémán Domokos 20 kr, Szentkovics, János 20 kr. Fehérvári Lajosné 1 frt, Kapeza Antalné 1 frt, Szabadi Ferenczné 1 frt, Bodrogi Ferenczné 50 kr, Vorsaczné 50 kr, Korondi Mózesné 1

frt, Derzsi Jánosné 50 kr, Bodrogi Györgyné 1 frt, ids. Kandó Miklósné 1 frt, Kandó Mózes 50 kr, Reiner Jánosné 60 kr, Rajna Ferencz 50 kr, Agótha János 50 kr, Simó Ignáczné 30 kr, Tibád Gergelyné 1 frt, Jenei Victoriné 1 frt, Gyárfás Domokosné ött évig évenként 2 frt, utánpótlás 20 kr. Összesen: 40 frt. 2. Gróf Toldalagi Victoriné ivén: Gróf: Péchy Manó 60 frt, Gróf Nemes Jánosné 5 frt, Béli Istvánné 5 frt. Gróf. Haller György 100 frtos, urbéri ktelezvényt — 170 frt, Alapítók lettek: Gróf Béli György 500 frt, urbéri papírt Gróf Teleki Sándorné Teleky Jozefa grófnő 500 frt, Gróf Teleky Julia 100 frt, Báró Bánffy Katalin 100 frt, Gróf Berchtold Bánffy Erzsébeth 100 frt. Gróf Toldalagi Eszter 60 frt. 1360 frt. Czobel Ágnes évenként 5 frt. Összesen 535 frt, ehhez járul az első alkalommal kötött összeg 3456 frt, és így az egész fő összeg teszen 5011 frt. Koronkában 1872. október 8-án, Gróf Toldalagi Victoriné elnök.

— A műkedvelők mult vasárnap, mint már említők is lapunkban „Női könnyek“ és „Egy eszesé thea“ című vigjátékokat adták elő a helyt építendő árvalház javára, még pedig reményünket fölülmű sikerrel. Az elsöben Tauszik B. Hugó ur a könnyelmű és mindig pénzavarban levő férjet nagyon híven tükröztetett vissza s oly jól beletalálta magát szerepében, hogy az első darab sikerének dicsőségéből nem csekély rész illeti őt. Si mai Vilma kisasszony, a kitanult asszony, valamint Eránosz Nina k. a., a hiszékeny könnyen elámítható nőt híven személyesíték, s oly sikeresen oldták meg feladatukat, hogy a közönség hosszan tartó éljenzés, valóságos tapsvihar és virág-esővel fogadá ismételt megjelenésekor. Nagy János ur nyugodt magatartása, rokonszenves játéka és szép szavallása által nagyon emelte az előadás sikerét. Nem mulaszthatjuk dicsérőleg szólni Dobai Albert urról is, a ki kicsi szerepét nagyon pompásan adta, s igazán eredetileg alakított. A második darab dicsőségének oroszán része Pajna Nina k. a. illeti, a ki szép kellemes, megnyerő és igazán a színpadra termett hangjával azzal a meglepő színpadi nyugodtsággal és játékkal, mely a tökély bizonyos fokán állott, teljesen megnyerte és kiérdemelte közönségünk tetszését viharos tapsát és a bouquette özönt. Kozma Gyula ur mesterileg alakított, Nagy János és Oroszlán István urak sikeresen álltak meg helyükön. Fogadják a tisztelt műkedvelők közönségünk köszönetét, hogy ily élvezetes estvét szereztek. Legyen szabad remélénünk, hogy a művésziesség bizonyos fokával dicsekedő játékaiban még lesz szerencsénk élvezetet találni. Fáradságukért jutalmul szolgál a közönség dicsérő elismerésének babérjai mellett azon nemes öntudat, hogy az árva szent ügyét előmozdítani igyekeztek. Tehát a viziontlátásig.

M—r.

— Aphelthaller Józsefné született Reich Károlina maga, egy közeli és távoli rokonai nevében bánatult szívvvel jelenti, hogy forrón szeretett férje, a jó polgár és tátorithatlan hazafi Aphelthaller József folyó 1872-dik évi október 6-ára forduló éjjlen, hosszan tartott tüdőorv. következtében, életének 52-dik évében megszűnt élni. Földi részei folyó 1872-dik évi október 11-kén déleesti 3 órakor tognak kis-sárosutczai 1071-dik számú házától a helyi római katolikusok sírkertjébe örök nyugalomra elhelyeztetni, lelkeért pedig az engesztelőáldozat ugyan folyó hó 12-én délelőtt 9 órakor fog a helyi plébánia egyházban a mindenek Urának bemutatattatni, mely gyászszertartásokra az elhunytak rokonai, baráti és ismerői ezennel szomorúan meghívtnak. Áldás és nyugalom lengjen sirhantja fölött.

chetlen,) melyek most gyakran papirból vannak készíve s ennek gyakori változtatása természetesen a testnek semmi előnyére nincs.

Fájdalom a fürdés és mosakodás fontosságát az egészségre nézve még korántsem fogták fel teljesen! Minthogy épen azon alkalom hiányzik, főkép az alsabb osztályokba teljesen elenyészett a fürdés szükségességének tudata, sőt gyakran valódi fürdéstől való iszonyt lehet észlelni. Oka az, hogy különösen a nagy városokban azok, kik veritékesen küzdenek az élet nyomoraival és mindennapi kenyerüket alig képesek kiszerezni, a szó szoros értelmében úgy testünkön, mint lakjaikban piszokkal vannak körülveve, reájuk nézve nincs meg a jó alkalom a fürdésre és nyomorult fürdőhelyiségek tisztítására nekik inkább büntetés, mint jótét. A következmények nem maradnak ki. A bőrön keresztül történendő kigőzölgsnek megakadályozott tevékenysége által szenved a test, mely szenvedés az ember egész lényén észrevehető. Itt lehet feltalálni főként a dologra való kedvetlenségnek, restségnek, házi békétlenségnek, önmagával és az egész világgal való elégedetlenségnek, szükségnek, hiánynak, kora képtelenségnek a munkára, minden rosznak, mire a mai napság gyakori panasz hallható. Hogy mind e mellet azon állítást, miszerint a fürdés szükségessége az alsó osztályokban kevésbé vagy épen nics elismerve, csalfa, mindjárt bebizonyult, mihelyt valaki egy nagy vagy kis városban kényelmes és illő ellátást ajánlott. Havonként nőtt a fürdő egyének száma, annyira hogy a berendezést nemsokára nagyobbítani kellett.

Nyilvános fürdő-helyiségek felállítása a szegényebb osztályok számára a legnagyobb jótét az emberiség iránt. Hol a fürdés szükségessége el van ismerve, ott a tiszta

VEGYES.

— Egy gazdag angol különöz biztosítá 10,000 darabból álló finom szivar készletét egy biztosító társulatnál tűzkár ellen. Egy év mulva bejelenti a társulatnak, hogy szivarjai, ha bár szivarozók, de még is tűz által fölémésztettek, s kérte egyszersmind a biztosítási kárpótlási összeget. A társulat későn vette észre a cselt, de mind a mellett kifizette az összeget, csak hogy egyuttal bünyítő pörbe fogta a pfifikus lordot és pedig, mint gyujtogatót. De emberünk erre el volt készülve, mert ő hitelen bebizonyította, hogy az egész 10,000 darabból álló készletét vendégei szitták ki, ő tehát egyetlen egyet sem gyujtott meg.

— Egy nagyságos ur, kimint disznó utazik.

Bécsi lapokban a következő komikus esetet olvassuk: Egy magyarországi vasut egyik állomásánál egy eme vidéken nagyon tisztelt egyén akkor jelent meg, midőn a személyvonat már elrobogott. Sürgős levén elutazása, fölkérte az állomásfőnököt, hogy a legközelebb érkező tehervonatot használhassa. Az állomásfőnök, ki szíves akart lenni, elgondolkodott, hogy tehesse azt a társulat érdekeinek megsértése nélkül. Végre megtalálta. Kiállított egy disznóról szóló szállítólevelet; az utazó kifizette a járandóságot, a tehervonattal elutazott, a végállomásnál leszált és észrevétlenül elhagyta az indóházat. A véletlen ugy akartal, hogy az állomási hivatalnok, kinek az esetről a vonatvezető felvilágosítást nyújtott, már a jövő személyvonattal szabadságidőre elutazott. Az állomásfőnök, kinek személyesen kellett most vezetni az ügyleteket, nem tudott se-hogy sem tisztába jönni, hová lett a disznó és a szolgál-személyzet se tudott fölvilágosítást adni. Hosszasan táviratoztak tehát állomásról állomásra, míg végre a feladó állomásnál megtudták, hogy a keresett disznó, ur volt.

— Az Esecrual-palota, Maerig egyik legnagyobb nevezetességl. tömördek műkinceivel együtt f. hó 2-kán leégett. Egyedül a könyvtár egy részét lehetett megmenteni.

Jegyzéke

a maros-vásárhelyi kir. törvényszéknél 1872 évi oct. 8-án nyilvános ülésben előadandó ügydaraboknak.

K. törvszéki bíró Fekete Károly által.

Guidán Jakabnak Gersch Gottliek e. 80 frt. iránt. Baruch Adolfnak a kir. kincstári ügyesség és Berzencei Vilma Klára és István e. igénypere Lukács Jánosnak Bartha Szuzsánna és társa e. igénypere; György Ágnesnek Tavaszi Lajos e. gyermektartás i. pere. Rozman Farkasnak Sancson Ida és t. e. 500 frt, és járuléka i. p. Hank Simonnak Magyar István e. tulajdonjog i. pere.

K. tvszéki bíró Fogarasi Dániel által.

Grek Iliának Ban Saton ellen kártérítés pere, Bori Mártonnak Tókes Lajos e. végrendelet érvénytelenítése i. p. Török Ferencz, és társ. Bankuj Mária e. végrendelet megsemitése i. p. Gábor Katalinnak Szöcs Ilia e. okirat közlése i. p.

Kir. törv. széki bíró Tibáld Mihály által.

Kis József és társainak Jánosi István e. igénypere. György János s társai György László e. örökösödési jog elismerése i. p. Dr. Scheitz Antalnak Magyar Pál e. 106 frt, 40 kr i. p. Bartha Imrének mint gyámnak Magyar Sándor e. atyaság elismerése i. p.

minden földrészen lakó nép felett birtak, azon bámulatosan erősítő hatástól eredtek, melyet a fürdők a szellemre és testre gyakorolni képesek. Csak az a kár, hogy Róma hatalma épen azon időben, midőn a fürdők leginkább virágoztak, feltarthatlanul elenyészett. Hasonlót látunk a fürdőknél is, kik ép oly tisztelői a fürdőknek, mint milyenek az ő rómaiak voltak egykor. Ezen megbecsülhetlen, tisztítási és erősítési mód egész keleten a legszegényebb mahomedannak ép ugy naponként rendelkezése alatt áll, mint hajdon a szegényebb rómaiaknak, mivel az osmanok közt épen, mint a rómaiak közt a gazdagok dicséretre méltó kegyességgel egyenlítik ki a költségek nehézségeit. Sőt a fürdőt itt vallásias szertartással összekötve használják. És mégis, daczára ezen fürdőknek, egész kelet kicsinytől nagyig puha, rest. Ekkor is megmarad a régi példa-szólás: „Wasser allein thuts nicht“ (a víz egyedül nem használ.)

Igy áll a dolog a bőr ápolásánál is. A fehérmű és alsó ruhák gyakori változtatása játszik itt is fontos szerepet. Hatásuk kettős, először erőmútani, mivel ha a test mozog, ezt gyöngén dörzsölik s az által a bőr felserepedésének elenyészettét eszközölik. De ezen kívül azért különösen hasznosak, hogy mindent, mi a lyukakból kijön, magukba vesznek, még pedig annál többet, mentől közelebb vannak a testhez. Ez a főok, miért a fehérműk gyakori változtatása annyira ajánlatos. Minden esetre nem mindenki van azon helyzetben, hogy ezen kíválmát betölthesse. De az emberek minden lehető módon igyekeznek magukon segíteni, hogy a fehérműk azon része, mely mindegyre előtűnik, tehát látható mindig vakító fehér legyen. Erre szolgálnak, a mint tudjuk a gallérok (kragen) előingek (chemisetten) és kézellők (Man-

fehérművek szükségessége vagy azok gyakori változtatása is előált. A költség, mely az ily fürdőkre szoríttatik más módon gazdagon visszajön, ugyanis nem a legese-kélyebb pénzösszeget jövedelmezi. De fájdalom el kell ismernünk, hogy e felfogásra nálunk még nem mindenütt jutottak el.

Végre még megjegyezzük, hogy a bőr ápolása nem csak egyetlen föltétel a test egészségét és üdeségét fenn-tartani, hanem valódi és leghasznosabb szépitő-szer is. A fürdők sok alkalmatlan kiütést visszatartanak, a bőr megerősödik puhává lesz s azon kívül a test egéssége és üdesége tartósan megmarad kieszközlik, hogy a mai életmód is jó hatású lesz és a bőr ápolásra közreműködnek. Egyedül az valódi svépitő-szer. mi egyszersmind az egésséget is elősegíti, minden más, bármily csillogó neye legyen, hiu hazugság, csalás. Mert valóban a testek külső szépsége annyira az egésségtől és a bőr ápolásától függ, hogy semmi arcfesték, semmi poudet de riz vagy bango-san hirdetett szépitő-szerek nem képesek a gyengéd szint előállítani és megőrizni ugy, mint a józan bőr ápolás. Hajdon ezt jól tudták, innen van a régi közmodás „In balneis salius“ (a fürdőben üdv van.) Tehát félre minden szépitő-szerrel és toilette készülettal, melynek, ha igenis, de szerfölött csekély hasznuk van. A természet vagy korfogyatkozásait bajosan lehet azokkal elfedezni, ellenben rendszerint ezen szerekben bizonyos anyagok vannak, melyek az egészségre káros hatásnak, így tesznek a hiu szépek, kik csodálatni vágnak, elég gyakori a tapasztalás, hogy az egykor szép és kellemes arczon az elpusztulás és enyészet ránczai szerfelett gyors léptekkel haladnak előre.

Kir. törv.-széki bíró Vályi Gábor által.

Brandecker Simonának Szentpáli Zsigmond e. p. 60 frt, iránt. Hrobonyi Adolfnak Baruch Jeremiás e. 726 frt 91 kr. i. pere. Menyhán Sándornak Jakab Julia e. egy gyermek vizsáttele és 80 frt, tartási költség i. p. g. Rindman Albert gr. Haller Oszkárné e. örökösödési jog elismerése i. p. Kibéd községnek Kovács Sándornak elleni szerződés teljesítése i. p.

Bécsi tőzsdei árkelet
(oct. 9.)

5% metallique	65.40
5% nemz. államkölcsön	70.65
1860. államkötvény	102.25
Bankrészvény	901.—
Hitelrészvény	328.20
London	108.85

Ezüst	107.60
Arany	5.24
Napoleon arany	8.45
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	79.25
" " " temesi	78.50
" " " erdélyi	77.65
" " " horvát-slavon	—.—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMÉNYEK

Sz. 10974. 1872.

(17)

2—3

polg.

Hivatalos hirdetmény.

Maros-Vásárhelyi kir. törvényszék által közhírré tétetik, miszerint Bíró Istvánné, Czobel Viktoriának, Horváth Ferencz ellen 17514 frt o. é. tőke és járulékaikért fennforgó végrehajtásos ügyében, az utóbbi bíróság lefoglalt ingatlanok u. m.:

Nagy-Ernyében a községben és határán találtató,
I. 272 hold 615 □ öl szántó, kaszáló és legelő,
melyek becsértéke 34857 frt
II. 3 hold 435 □ öl szőlő, melynek becsértéke 322 frt
III. 51 hold 1216 □ öl erdő hat darabban, becsértéke 4130 frt
IV. 33 hold 1437 □ öl, több belső beépített telek, melyek becsértéke 12749 frt o. é.

becsértékben összesen . 52049 frt o. é.

1872-ik év december hava 3-ik és 1873-ik január 3-ik napjain mindkét napon d. e.

9 órakor Nagy-Ernyében a községi előjáró házánál el fognak árvereztetni, a venni szándékozó köteles 10% bánatpénzt, 1751 frt 40 kr o. é. készpénzben, vagy árfolyam szerinti államkötvényekben előre letenni, a vételár pedig több részletekben lésszen lefizetendő a jogérvényre emelkedendő árverezési cselekvény után, és pedig egy hó múlva 5762 frt 60 kr. o. é. ennek és a bánat pénzben beadott 1751 frt 40 kr 6% kamatja, valamint a felperesi megítélt összes költségek 10,000 frt 4 hónap múlva 6% kamatjával, az ezen felüli vételárnak fele 6% kamatjával újabb négy hó és másik fele ismét újabb négy hó alatt a vétel napjától 6% kamatjával és végre a vevő az ingatlanokat azonnal birtokába veheti.

Az árverezési feltételek, becslési jegyzőkönyv és a betáblázási könyvek ezen törvényszéknél megtekinthetők.

Egyszersmind felszólíttatnak mind azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényszék helyén, vagy ennek közelében laknak, a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbízottat rendeljenek, és azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben, a hivatalba kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Ugy felhivatnak azok is, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogukat érvényesíteni vélnék, igénykeresetüket a hirdetmény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, nyujtsa be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

A k. törvényszéki elnök helyett:
Hildebrand.

Maros-Vásárhely kir. törvényszékének Maros-Vásárhelyt, 1872. július hava 1-ső napján tartott üléséből.

Bocskor, jegyző.

1—3

(21)

Árverezési hirdetmény.

Az erdélyi kereskedelmi és hitelbank ezennel közhírré teszi, miszerint az elzálogosított s 1872. augusztus 31-ig lejárt és még ki nem váltott I. II. és III. osztályú zálogtárgyak, u. m. értékpapírok, arany-, ezüst tárgyak és minden más nemű cikkek folyó évi november 6-kán délután 3 órán kezdve az Erdélyi kereskedelmi és hitelbank helyiségében tartandó nyilvános árverezésem a zálogkölcson ügyletrend értelmében el fognak adalni.

Maros-Vásárhelyt, 1872. október 9-én.

Erdélyi kereskedelmi és hitelbank.

(22)

1—1

A koronkai kertben igen szép **Lántának, Pelargoniumok;** több fajta: **Verbenák** különböző színben, **Vaniliák, Kuféák** két színben, igen szép **Szőnyeg plánták, Salviák** és még más plánták cserép nélkül eladók igen szép gyökerekkel, de csak a hóharmat leeste előtt. Ára egy darabnak 10 kr. osztr. ért.

Eritz Vilmos, főkertész.

(20)

2—3

Kitünő

Liptói túró, Groy-sajt és tiszta hájzsir most érkezett, s kapható **Staibl Antal,** üzletében.

(14)

1—1

Minő szerencse!

az **ORLICÉ R.**-tanár ur
játsszasi-utasításával ismét egy
ternót nyertem!
Bécs, Mariahilf 9. **Rieger Todor,**
kereskedő.

Ingyen

küldi meg bérmentes megkeresés folytán

ORLICÉ R.

mennyiségtani-tanár ur

Berlinbe, Wilhelmstrasse Nr. 5.

legujabb nyereményi lajstromát, és valóban tudományának és czélszerűnek elismert játsszasi utasításait.

A fennebbi.

(4)

Legujabb törvénykezési munkák.

Kaphatók **Wittich J.** könyvkereskedésében

Maros-Vásárhelyt.

Az 1872. évi Törvények gyűjteménye.

8-adrét I. füzet ára 60 kr.

Kézikönyv a

BIRÓSÁGI VÉGREHAJTÓK
számára

irta: dr. Dárdai Sándor, ára 2 frt.

SZABÁLYRENDELET

az irodai szükségletek fedezése, az irodai általános kezelése és az erről vezetendő számadás tárgyában.

Szabályrendelet,

a bünvádi eljárási költségek meghatározása tárgyában, ára 50 kr.

Az új vadásztörvény

üggelekül állandó vadásznaptárral, ára 40 kr

AZ ÚJ IPARTÖRVÉNY

ára 30 kr.

Az új.

Szolgabirói hivatal

kézikönyve

(6)

6—6

Kitünő gyógyerejéről világszerte híres

Morison pirulák

kisebb skatula 1. 2. szám 2 frt,
nagyobb 1. 2. szám 4 frtéért kaphatók

Wittich József,

k ereskedésében Maros-Vásárhelyt.

(18)

3—3

Wittich József könyvkereskedésében

M.-Vásárhelyt kapható:

Községi közigazgatás, vagyonkezelés és számadások kézikönyve.

Irta: **Till Antal.**

Ára 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.

13—*

megyei tiszttviselők,- ügyvédek,- jegyzők, és községi előjárók használatára.

ára 2 frt.

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr.

Az igazságügyminister által javaslatba hozott

Szabályok a bünvádi eljárás tárgyában ára 40 kr.

Kapható továbbá:

A BOGYÁR-GYÜMÖLCS

(málna, ribizke, eper, afonya, köszméte sat.
tenyésztése
különös tekintettel a szőlő-lugas mivélésre
ára 50 kr.

Magyarosan

irta Gyergyai Ferencz, ára 1 frt 40 kr.

Helység-névtár.

Erdély községeinek betűrendes névtára,

ára 1 frt 50 kr.